

Termiņuzturēšanās atļauja un ES Zilā karte – piecas atšķirības (2) 1/23/20

Pagājušajā nedēļā publicētā raksta nobeigums.

3. Minimālā darba samaksa, lai nodarbinātu ārzemnieku Latvijā

Termiņuzturēšanās atļauja ("TUA")

Lai darba devējs nodarbinātu ārzemnieku Latvijā, jāievēro normatīvais regulējums par darba samaksas minimālo apmēru. Tai jāatbilst strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes ("CSP") jaunāko publicēto informāciju. Saskaņā ar CSP datiem 2019. gadā vidējā darba samaksa Latvijā pirms nodokļu nomaksas bija 1076 eiro, tātad darba samaksai ārzemniekam jābūt vismaz 1076 eiro pirms nodokļu nomaksas. Tā kā mēneša vidējā bruto darba samaksa iepriekšējā gadā var mainīties katru gadu 1. aprīlī, darba devējiem jāseko līdzi CSP publicētajai informācijai.

ES Zilā karte

Ārzemniekiem, kas pretendē uz ES Zilo karti, darba samaksu aprēķina no iepriekšējā gada vidējās darba samaksas, piemērojot koeficientu 1,5 (vai 1,2 gadījumā, ja ārzemnieks tiks nodarbināts "trūkstošajā" profesijā¹). Attiecīgi, no šā gada 1. aprīļa darba samaksai ES Zilās kartes pretendētājam jābūt vismaz 1614 eiro (vai 1291,20 eiro gadījumā, ja ārzemnieka profesija ir "trūkstošo" profesiju sarakstā).

4. Valsts nodevas apmērs iesniegto dokumentu izskatīšanai PMLP

Pēc izsaukuma apstiprinājuma saņemšanas ārzemniekam ir pienākums iesniegt PMLP papildu dokumentus neatkarīgi no tā, vai ārzemnieks pieteiksies TUA vai ES Zilajai kartei. Valsts nodevas apmēru, kurš atšķiras atkarībā no pieteikšanās uz TUA vai ES Zilo karti, nosaka MK noteikumi.²

Termiņuzturēšanās atļauja

Valsts nodevas likme par dokumentu izskatīšanu TUA pieprasīšanai ir:

30 dienu laikā 10 darbdienu laikā 5 darbdienu laikā
100 eiro 200 eiro 400 eiro

ES Zilā karte

Valsts nodevas likme par dokumentu izskatīšanu ES Zilās kartes pieprasīšanai ir:

10 darbdienu laikā 5 darbdienu laikā
100 eiro 200 eiro

Tātad, piesakoties ES Zilajai kartei, dokumentu izskatīšanai ir paredzēti tikai divi termiņi, turklāt valsts nodevas likme, salīdzinot ar dokumentu izskatīšanu, piesakoties uz TUA tādā pašā termiņā, ir mazāka.

5. Uzturēšanās ilgums Latvijā un sekas pēc ārzemnieka nodarbināšanas

termiņa beigām

Terminuzturēšanās atļauja

Ārzemniekam ir tiesības pieprasīt TUA uz nodarbināšanas laiku, kas nepārsniedz piecus gadus. Attiecīgi TUA tiek izdota uz nodarbināšanas laiku jeb uz tādu periodu, uz kādu starp darba devēju Latvijā un ārzemnieku ir noslēgts darba līgums. Beidzoties darba līgumā noteiktajam darba tiesisko attiecību termiņam (ja darba līgums slēgts uz noteiktu laiku), ārzemniekam no Latvijas jāizceļo, ja nepastāv cits tiesisks pamats, kas ļauj tam uzturēties Latvijā. Turpretī, ja darba tiesiskās attiecības starp darba devēju Latvijā un ārzemnieku tiek izbeigtas pirms TUA derīguma termiņa beigām un darba līgumā paredzētajam darba tiesisko attiecību beigu termiņam, tad ārzemniekam un darba devējam ir pienākums trīs darbdienu laikā ziņot par darba tiesisko attiecību izbeigšanu PMLP. PMLP pieņem lēmumu par TUA anulēšanu un termiņu, kurā ārzemniekam jāizceļo no Latvijas. Maksimālais ārzemnieka uzturēšanās termiņš Latvijā pēc TUA anulēšanas ir 45 dienas.³

ES Zilā karte

Šo karti arī var izsniegt uz visu ārzemnieka nodarbināšanas laiku Latvijā, nepārsniedzot piecus gadus. Būtiska atšķirība no TUA ir gadījumā, ja ārzemnieks pieprasa ES Zilo karti uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu. Tā tiek izsniegta un ir derīga trīs mēnešus ilgāk par ārzemnieka nodarbināšanas laiku Latvijā.⁴ Tātad ES Zilā karte netiek anulēta vēl trīs mēnešus pēc darba tiesisko attiecību beigām, un ārzemnieks šo trīs mēnešu garumā var saņemt bezdarbnieka pabalstu. Ārzemnieks, kurš ir ES Zilās kartes turētājs un tās derīguma termiņa laikā uzturas Latvijā, ir Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma subjekts.

¹ MK 2018. gada 20. februāra noteikumi Nr. 108 "Specialitātes (profesijas), kurās prognozē būtisku darbaspēka trūkumu un kurās darbā Latvijā var uzaicināt ārzemniekus." Latvijas Vēstnesis, 47, 06.03.2018.

² MK 2017. gada 12. septembra noteikumi Nr. 557 par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Latvijas Vēstnesis, 187, 20.09.2017.

³ MK 2010. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 564 "Uzturēšanās atļauju noteikumi," 100. punkts. Latvijas Vēstnesis, 101, 29.06.2010.

⁴ Imigrācijas likuma 23. panta pirmās daļas 6. punkts. Latvijas Vēstnesis, 169, 20.11.2002.